

Súd: Okresný súd Dolný Kubín
Spisová značka: 5C/109/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5412205225
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 02. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Veselá
ECLI: ECLI:SK:OSDK:2013:5412205225.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Dolný Kubín samosudkyňou JUDr. Janou Veselou v právnej veci navrhovateľky: K. Z., rod. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom P. Č.. XXX, proti odporcom: 1/ D. Č., nar. XX.XX.XXXX, bytom P. Č.. XX, 2/ K. Č., rod. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom P. Č.. XX, 3/ S. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom T. Č.. XXX, v konaní o prešetrovanie právoplatnosti kúpnych zmlúv a vrátenie podielu k nehnuteľnostiam, takto

rozhodol:

Súd návrh z a m i e t a v celom rozsahu.

II. Odporcom v 1/ až 3/ rade sa náhrada trov konania n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

Návrhom, doručeným tunajšiemu súdu dňa 23.04.2012 navrhovateľka žiadala, aby súd prešetril právoplatnosť kúpnej zmluvy č. V 2574/07 zo dňa 24.01.2008-11/08, na základe ktorej nadobudli vlastníctvo k pozemkom zapísaným v komasačnom hárku 0142 (parcely č. 1505/1, 1512, 2414, 3783), Č. D. a manželka K. Č., rod. H. v podiele 1/1 a kúpnej zmluvy č. V 155/08 zo dňa 27.02.2008-22/08, na základe ktorej nadobudol do vlastníctva parcelu č. 1152 vo výmere 2212 m² z komasačného hárku 0142, S. K., nar. 09.09.1958, bytom T. Č.. XXX v podiele 1/1, nakoľko právoplatným vlastníkom ?-podielu zo všetkých uvedených parciel je ona, o čom prikladá potvrdenie z Obecného úradu a prehlásenia svedkov. Pôvodným komasačným vlastníkom zapísaným v komasačnom hárku 0142, na ktorého boli pozemky vykomasované bol brat jej otca K. H., a teda jej strýko S. H., P. Č.. XXX. Po jeho smrti sa právnymi nástupcami stali jeho synovia S. H. a S. H., od ktorých potom nadobudol kúpou do vlastníctva tieto pozemky jej otec K. H. na základe nasledovných "kúpnopredajných zmlúv" - od S. H. - odkúpené dňa 07.07.1947, od S. H. - odkúpené dňa 18.09.1950. Po smrti K. H., zomrelého dňa 12.03.1971, ktorý zomrel bez zanechania závetu sa stali dedičmi zo zákona deti: T. H., S. H., K. Z., W.. H. O. O. D., W.. H., v rovnakom podiele ?. Súrodenci sa však navzájom dohodli, čo aj úradne prehlásili, že T. H., trvale bytom C. A., dáva svoju časťku, t.j. ? bratovi S. H., bytom P. Č.. XXX O. O. D., rod. H., trvale bytom R. XX, D. dáva svoju časťku t.j. ? sestre K. Z., rod. H.. Takto sa po vzájomnej dohode štyroch súrodencov nakoniec rozdelili pozemky hárku 0142, ktoré kúpil ich otec K. H. medzi K.W. Z., rod. H. v čiasťke ? a S. H. v čiasťke ? v dobrej viere, že je všetko v poriadku aj celé roky tieto pozemky v takýchto podieloch užívali. Teraz však nevie akým spôsobom a medzi akými účastníkmi boli uzatvorené kúpnopredajné zmluvy č. V 2574/07 zo dňa 24.01.2008, na základe ktorej sa zrazu všetky pozemky objavili na LV č. XXXX "na vlastníkov" Č. D. a manželka K. Č., rod. H. v podiele 1/1 a parcela č. 152 vo výmere 2212 m² je na LV č. XXXX na meno K. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom T. Č.. XXX. Ona svoj podiel nikomu nepredala, ani nepodarovala a zrazu o všetko prišla.

Návrhom, doručeným tunajšiemu súdu dňa 23.04.2012, sa navrhovateľka taktiež domáhala vrátenia vlastníctva k pozemkom parc. č. 520 a 522 zapísaným na LV č. XXXX pre W. Š., nar. XX.XX.XXXX -

jeho dedič K. Š., nar. XX.XX.XXXX a k parc.č. 520 zapísanej na LV č. XXXX pre C. Ď., ako aj určenia, že je v podiele ? vlastníčkou parcely č. 523 zapísanej na LV č. XXX k.ú. P. pre K. K. (v podiele 1/2), P. D. (v podiele 1/20), F. Ž. (v podiele 1/20), O. U. (v podiele 1/20), odporcu v 1. rade (v podiele 1/4), K. Š., rod. Š. (v podiele 1/20) a navrhovateľku (v podiele 1/20). Napokon podaným návrhom žiadala o prevod vlastníctva k parcelám č. 1044 (zapísaná na LV č. XXXX k.ú. P.) a č. 1045 (evidovaná na katastrálnej mape pre k.ú. P.).

Všetky vyššie uvedené návrhy boli pôvodne predmetom jediného konania tunajšieho súdu č.k. 6C/49/2012. Návrh navrhovateľky, opísaný v prvom odseku tohto odôvodnenia, súd uznesením č.k. 6C/49/2012-58 zo dňa 22.11.2012, vylúčil na samostatné konanie, na základe čoho sa vedie na tunajšom súde pod sp.zn. 5C/109/2012.

Odporca v 1. rade sa k návrhu navrhovateľky písomne nevyjadril. Vyjadrila sa však jeho manželka, ktorá v konaní vystupuje ako odporkyňa v 2/ rade. Tá vo svojom písomnom vyjadrení zo dňa 30.08.2012 uviedla, že nesúhlasí s vyjadrením navrhovateľky, ktorá ich obviňuje z neoprávneného odkúpenia parciel. Takmer viac ako 20 rokov sa o tieto pozemky hádala s jej otcom, takže ich nikdy nenadobudla po "dohode všetkých štyroch súrodencov". Uvedené parcely boli ponúkané na predaj, tak si ich oficiálnou cestou odkúpili, o čom svedčia aj doklady, ktoré v prílohe zasielajú súdu. Jej "ziskuchtivé" správanie im neustále zasahuje do života, či už osočovaním na ulici alebo neustálym "vrátaním sa" v parcelách. V časoch zakladania JRD nechcela dať do povinných odvodov zo svojho majetku nič, pričom jej ota dala exekútorovi, aby vyplatil všetko, čo sa poľa týkalo. Zriekla sa aj svojej čiastky. Po rozpade družstiev mala späť veľký záujem už nielen o svoje čiastky pozemku. Obnovila preto dedičské konanie. Nikto sa s ňou nechcel o pozemky hádať, preto jej rozhodnutia akceptovali. Nie je možné sa s ňou v pokoji porozprávať. Neustále klame a podvádza (odkúpenie hrady po rod. I., jej prepisovanie, robenie geometrického plánu, ktorý po dohode s manželom chcela zaplatiť polovicu, no v poslednej chvíli sa rozhodla a nechcela nič platiť - tento jej "rozmar" ich stále 150 eur).

Odporca v 3/ rade v písomnom vyjadrení zo dňa 28.08.2012 uviedol, že pozemok parc. č. 1152 o výmere 2212 m² kúpil riadnou kúpnu zmluvou zo dňa 28.02.2008 od svojej tety E. H., rod. K.. Jeho teta nadobudla uvedený pozemok po zomrelom manželovi S. H., nar. XX.XX.XXXX, ktorý zomrel XX.XX.XXXX v dedičskom konaní. Zmluva bola právoplatne zaregistrovaná na príslušnom katastrálnom úrade.

Na pojednávaníach, ktoré súd nariadil na prejednanie veci, súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, listinnými dokladmi, ktoré do spisu predložili účastníci konania a ktoré vyžiadal súd od Správy katastra Dolný Kubín, ako aj listinnými dokladmi a rozhodnutiami nachádzajúcimi sa v spisoch tunajšieho súdu č.k. D 1019/93, D 1045/93, 5C 567/95 a 6C/49/2012.

Navrhovateľka vo svojej výpovedi uviedla, že pozemky v hárku 0142 kúpil jej otec K. H. od svojich synovcov S. a S. v roku 1947 a v roku 1950. Tieto pozemky užíval jej otec a ona s nim. Povedal jej, že tieto si majú rozdeliť medzi sebou ako dedičia, keď boli štyria a keďže súrodenci, ktorí neboli v P., a to O. a T. to neužívali, tak to malo ísť napoly medzi ňu a jej brata S.. V zmysle toho sa aj na takomto rozdelení dohadovali v roku 2003 u notára Kleňa. Potom nevie, ako sa stalo, že parcely z komasačného hárku 0142 boli všetky prepísané na Č. a na K.. Jej otec pozemky, ktoré kúpil od svojich synovcov užíval až do doby, kedy boli vnesené do družstva a keď boli z družstva vračané v roku 1990 až 1991, tak ich chceli začať zase užívať s tým, že jej brat Ján chcel väčší podiel ako mu patrilo, chcel podiel sestry O. aj brata T. a jej povedal, že jej nepatrí ani to, čo má. Stále trvala na tom, aby sa pozemky rozdelili napoly, ale brat nechcel. Doteraz bola v tom, že pozemky sú rozdelené na polovicu pre ňu a pre bratovu rodinu. Až v roku 2008 zistila, že pozemky sú prepisované na iné osoby. Potom sa obrátila na políciu a tá im povedala, že to vyrieši len súd, a preto podala žalobu. Keď otec užíval pozemky, ktoré kúpil od svojich synovcov, tak 70 árov užívala aj ona, bolo to "Pod úbočou" a otec jej povedal, že pozemky si majú rozdeliť rovnako, povedal, že nekupoval pozemky pre jedno z detí, ale pre všetky štyri. Otec zomrel v roku 1971, družstvo vzniklo v P. XXXX. Dovtedy pozemky užívali, a to jej otec a s nim aj ona a jej brat Ján. Ona platila kontigenty, z čiastky, ktorú užívala. Malo by to byť na obecnom úrade. Ona užívala pole "N. a ďalej pole pri družstve, malo by ísť o lúku Na kraviarskom. Išlo o číslo 1512 o výmere 7069 m².

Brat užíval parcelu "Na kraviarskom" a lúku užívali všetci. Po družstve brat chcel zobrať všetko, rodičia už v tom čase nežili a jej nechcel dať nič.

Odporca v 1/ rade uviedol, že návrhom nesúhlasí z nasledovných dôvodov. V roku 2003 bol aj s manželkou u notára Kleňa, kde boli tiež navrhovateľka a jej syn F., ďalej tam bol S. H. - brat jeho manželky, K. J.. Tam bolo dohodnuté, keďže pozemky z hárku 0142 sa nedali prepísať, ani prejednávať, že tieto sa riešiť nebudú, navrhovateľka uviedla, že ona už nemieni ďalej odplácať nič, tak boli prejednané len pozemky z hárkov 0160 a všetky ostatné, čo sa dali prejednať, okrem hárku 0142. On spolu s manželkou potom vyplatil podľa rozhodnutia K. J. sumou 10.000,- Sk (súdu predložil ústrižok poštového peňažného poukazu svedčiaci o tom, že dňa 02.06.2003 odoslal K. J., C. A.Á. XX sumu 10.000,- Sk, pri ktorej je uvedené D 1019/93 a D 1047/93 a je na sumu 10.000,- Sk). Odporca v 1/rade ďalej uviedol, že žiada, aby navrhovateľka konečne prestala klamať nielen im, ale aj svojim deťom. Uviedol tiež, že v roku 2007 sa na Obecnom úrade v P., resp. od svojej svokry dozvedel, že synovcovi tety E.Q. K., rod. H. chcú vyporiadať svoje pozemky C. P.. Tak sa vybral do Trakovíc a tam sa dozvedel od E.Q. K. a jej synovca S. K., že oni sú majitelia a platia dane, hoci to neužívajú a tiež mu povedali, že to môžu iba predať, načo sa dohodli, že to s manželkou kúpia. Oženil sa v roku 1981, kedy bolo v P. ešte družstvo a po rozpade družstva tam chodil, má na mysli pozemky z hárku 0142, kosieť. Išlo najmä o parcelu 1512. Keď svokor zomrel, tak navrhovateľka povedala, že ona bude každý druhý rok kosieť, čo ale neurobila. Doteraz sú pozemky prakticky nevyužívané s tým, že dcéra navrhovateľky tam má hradu, ktorú orie. Nemôžu to užívať, lebo tam orie dcéra navrhovateľky a oni sa nechcú hádať.

Odporkyňa v 2/ rade vo svojej výpovedi uviedla, že jej otec a navrhovateľka, čo si ona pamätá, sa o pozemky z hárku 0142 hádali, pričom jej otec vždy užíval ?-iny N. a navrhovateľka ?-inu Poľany aj spolu so svojim synmi. Toto bolo pred družstvom, aj po rozpade družstva s tým, že navrhovateľka sa postupne posúvala tak, že rozsah plochy si rozširovala. Raz bola za ňou v robote a povedala mu, že z J. chce ?-inu a ak ju nedostane, tak ich oberie tak, že budeme mať ?-inu my a ona ?. Toto jej povedala pred 20 rokmi, mohlo to byť asi v roku 1991. Ďalej chce uviesť, že keď tieto parcely mali dať do družstva, tak tieto dával celé jej otec a preto mu aj sťahovali z platu, takže si myslí, že navrhovateľka nemala ani ?-inu. Trvá na tom, že z pozemkov, ktoré kúpili od E.Q. K. navrhovateľke nepatrí nič, a to preto, že si to kúpili a zaplatili a majú kúpnopredajnú zmluvu a pokiaľ vie od svojho otca nikdy navrhovateľka tieto pozemky neužívala. Ak predtým hovorila, že navrhovateľka užívala ?-inu, tak mala na mysli užívanie Poľany, a to ide o pozemky z hárku 0160. Vie, že pozemky, ktoré kúpili od E. K. užívali jej rodičia a potom ona a jej sestry, čo jej pamäť umožňuje, tak navrhovateľku na týchto pozemkoch nikdy nevidela, iba si pamätá, že sa tam raz hádala s jej otcom. Ona uvedené pozemky považuje za svoje vlastníctvo jednak na základe toho, že tieto si kúpili, ako aj na základe toho, že tieto patrili ich rodine a jej otec sa na nich narobil. Na ďalšom pojednávaní odporkyňa v 2. rade doplnila, že pokiaľ na predošlom pojednávaní hovorila, že jej otec užíval vždy ?-iny Poľany a navrhovateľka ?-inu Poľany, tak ide o pole v inom chotári, než o ktoré ide v tomto konaní. V číslach hárkov sa nevyzná. Vie len to, že pole a lúku, o ktoré sa tu jedná navrhovateľka nikdy neužívala.

Odporca v 3/ rade vo svojej výpovedi uviedol, že vie len toľko, že od svojej tety E. H. kúpil nejakú parcelu v P., o výmere 2.212 m². O tetu E. sa stará a keďže ju má dochovať, lebo deti nemala, tak ona mu za to predala za symbolickú 1,- Sk pozemok v P., ktorý kúpil, že sa možno zide pre jeho dieťa. On predmetný pozemok považuje za dedičstvo po strýcovi S. H.. Inak o pozemkoch nevie nič, ani o ich histórii. Pozemok považuje za svoj a chcel by, aby to aj tak ostalo, preto nesúhlasí so žalobou. Ešte chce vzniesť námietku premlčania voči žalobe v časti, v ktorej navrhovateľka žiada prešetrenie právoplatnosti kúpnej zmluvy, pretože toto uplatnila až po viac ako troch rokoch. Jeho strýko S. H. mu nerozprával nikdy o nejakých pozemkoch, ktoré mal alebo mal mať v P., keď s ním bol a dokonca ho aj pol roka pred smrťou opatroval.

Vykonaným dokazovaním bol zistený nasledovný skutkový a právny stav:

Odporcovia v 1. a 2. rade sú v súčasnosti na liste vlastníctva č. XXXX zapísaní ako bezpodieloví spoluvlastníci pozemkov parc. registra "E" č. 1505/1 orná pôda o výmere 3202 m², č. 1512 trvalé trávnaté porasty o výmere 7059 m², č. 2414 orná pôda o výmere 173 m² a č. 3783 orná pôda o výmere 2331m² nachádzajúcich sa v obci a katastrálnom území P. (č.l. 48 spisu). Odporca v 3. rade je v súčasnosti zapísaný na liste vlastníctva č. XXXX k.ú. P. ako výlučný vlastník pozemku parc. registra "E" č. 1152 trvalé trávnaté porasty o výmere 2212 m² (č.l. 57 spisu).

Odporcovia v 1. a 2. rade parcely registra "E" č. 1505/1, 1512, 2414 a 3783 nadobudli kúpnu zmluvou, ktorú uzavreli dňa 17.12.2007 s E. H., rod. K., nar. 02.04.1920. Vklad vlastníckeho práva v ich prospech bol na základe uvedenej zmluvy povolený dňa 24.01.2008 pod č. V 2574/07 (čl. 42 spisu).

Odporca v 3. rade pozemok parc. registra "E" č. 1152 nadobudol kúpnu zmluvou, ktorú uzavrel dňa 21.12.2007 s E. H., rod. K., nar. XX.XX.XXXX. Vklad vlastníckeho práva v jeho prospech bol na základe uvedenej zmluvy povolený dňa 27.02.2008 pod č. V 155/08 (čl. 51 spisu).

Predávajúca z kúpnych zmlúv - E. H. (rod. K.), nadobudla parcely, ktoré následne predala odporcom v 1. a 3. rade dedením po svojom svokrovi S. H., nar. XX.XX.XXXX, ktorý zomrel dňa 15.10.1939, keď tento poručiteľ mal dvoch synov - S., ktorý zomrel ako slobodný a bezdetný a S., ktorý zomrel v roku 1991. Jedinou dedičkou zo zákona po S. H., zomrelom v roku 1991 je jeho manželka E. (Osvedčenie o dedičstve č.k. D 104/93, IDnot 407/93 zo dňa 09.03.2001 na č.l. 32 spisu).

Z pripojeného dedičského spisu tunajšieho súdu č.k. D 104/93, IDnot 407/93 vyplýva, že k prejednaniu uvedeného dedičstva došlo na základe návrhu K. Z. - navrhovateľky v tomto konaní (zápisnica o predbežnom vyšetrení zo dňa 13.01.1994 na čl. 4 uvedeného spisu). Dedičstvo, ktoré navrhla prejsť a ktoré bolo aj následne prejedané boli pozemky zapísané v komasačnom hárku č. 0142 k.ú. P..

Z identifikácie na čl. 7 uvedeného dedičského spisu, ako aj z chronológie oznámenej Správou katastra Dolný Kubín (č.l. 29 spisu) vyplýva, že pozemky, ktoré sú v súčasnosti zapísané na odporcov v 1. a 2. rade na LV č. XXXX k.ú. P. a na odporcu v 3. rade na LV č. XXXX sú totožné s pozemkami, ktoré boli vykomasované v prospech S. H., bytom P. XXXa a zapísané v komasačnom hárku č. 0142 ako parcela č. 1152 N. pastva o výmere 21 árov a 91 m², č. 1505/1 J., roľa o výmere 31 árov a 83 m², č. 1512 J., Q. o výmere 70 árov a 69 m², č. 2414 U., roľa o výmere 1 ár 70 m² a č. 3783 Z., roľa o výmere 23 árov a 18 m².

Zo zápisnice spísanej na Notárskom úrade v Dolnom Kubíne notárom JUDr. Mariánom Kleňom dňa 18.02.1994 vo vyššie uvedenej dedičskej veci č.k. D 104/93, IDnot 407/93 vyplýva, že navrhovateľka žiadala pozemky zapísané v komasačnom hárku vyporiadať tak, že by prebrala štvrtú časť z majetku patriaceho do dedičstva. Jej brat S. H., nar. XX.XX.XXXX žiadala, aby celé dedičstvo prevzal sám bez povinnosti vyplácať spoludedičov (č.l. 9 dedičského spisu č.k. D 104/93, IDnot 407/93).

Dňa 17.02.1995 podala na Notársky úrad notára JUDr. Mariána Kleňa K. Z. (navrhovateľka v tomto konaní) návrh na vydanie osvedčenia o vydržaní ?-ice pozemkov zapísaných v komasačnom hárku č. 0142, parc. č. 1152,1505/1,1512,2414 a 3783, v ktorom uviedla, že tieto nehnuteľnosti užíva trvale, dobromyseľne a nerušene od roku 1957 na základe neplatnej darovacej zmluvy od svojho otca K. H., ktorý pozemky nadobudol neplatnou kúpnu zmluvou od synov pôvodného komasačného vlastníka S. H. O. S. H. (oznámenie N 151/95 zo dňa 19.04.1995 na č.l. 5 spisu tunajšieho súdu č.k. 5C 567/95).

Dňa 17.07.1995 bola na tunajší súd podaná žaloba, ktorou sa S. H., nar. 21.02.1928 voči navrhovateľke v tomto konaní domáhal určenie, že okolnosti ktorými žalovaná (v tomto konaní navrhovateľka) preukazuje nárok na vydanie osvedčenia k nehnuteľnostiam zapísaným v komasačnom hárku č. 0142 k.ú. P. nie sú dané. V dôvodoch žaloby S. uvádza, že je držiteľom poľnohospodárskych pozemkov podľa komasačného hárku č. 0142 k.ú. P. č. 1152,1505/1, 1512, 2414 a 3783, ktoré boli vykomasované pre S.R. H.. Uvedené pozemky od jeho detí S. H. a jeho brata Jozefa odkúpil kúpnu zmluvou dňa 07.07.1947 za 14.000,- Kč jeho otec K. H., avšak ten nemal peniaze na vyplatenie kúpnej ceny, tak ich žalobca S. H. postupne vyplatil zo svojho. Od doby kúpy ich žalobca s spolu so svojou manželkou ako aj otcom užíval a obhospodaroval a plnil si dodávkové povinnosti. Žalovaná (v tomto konaní navrhovateľka) pozemky neobhospodarovala a neplnila si ani povinnosti vyplývajúce z vlastníctva. Žalobca tiež vyplatil svojich súrodencov T. H. O. O. D..

O tejto žalobe bolo rozhodnuté rozsudkom zo dňa 03.07.1997, č.k. 5C 567/95-89 tak, že bolo určené, že okolnosti ktorými žalovaná (v tomto konaní navrhovateľka) preukazuje nárok na vydanie osvedčenia k nehnuteľnostiam zapísaným v komasačnom hárku č. 0142 k.ú. P. e nie sú dané. V odôvodnení rozsudku sa konštatuje, že z dokazovania vykonaného v tomto konaní (boli to výsluchy účastníkov konania, svedkov, listinné doklady, pripojené dedičské spisy) sa zatiaľ javí ako najpravdepodobnejšie to, že predmetné nehnuteľnosti patria do dedičstva po nebohom K. H., keďže v konaní nebolo zistené, že by ich nebohý K. H. za svojho života previedol na niekoho iného. Uvedený rozsudok nenadobudol

právoplatnosť, keďže v priebehu odvolacieho konania žalobca zobrať svoj návrh na začatie konania späť. V uvedenom konaní žalobca do spisu predložil kúpnopredajnú zmluvu zo dňa 07.07.1947, v ktorej je uvedené, že S. H. a K. H. sa dohodli ohľadne predaja a kúpy, S. ako vlastníka a K. H. ako kupujúci tak, že K. vyplatil za čiastku z dedičstva jemu pripadajúcu /svoju/ S. H. 14.000,- Kčs za podmienky, že v prípade návratu a vráteniu 14.000,- Kčs, role dostane späť (č.l.22 spisu) Takisto žalobca predložil kúpnopredajnú zmluvu zo dňa 18.09.1956 uzavretú medzi K. H. ako odkupujúcim a S. H., ktorou S. H. odpredal navždy svoj podiel poľnohospodárskej pôdy, ktorú vlastnil v P. odkupujúcemu za dohodnutú kúpnu cenu 2.800,- Kčs v novej mene.

Uvedené kúpnopredajné zmluvy predložila navrhovateľka aj v tomto konaní (nachádzajú sa v osobitnej prílohovej obálke spisu tunajšieho súdu č.k. 6C/49/2012) a tiež ich do spisu predložil odporca v 1. rade a nachádzajú sa na č.l. 62-63.

Ako už bolo uvedené navrhovateľka sa domáha prešetrovanie právoplatnosti kúpnych zmlúv, ktorými odporcovia v 1. až 3. rade nadobudli pozemky pôvodne zapísané v komasačnom hárku č. 0142 k.ú. P., ktoré sú v súčasnosti zapísané na LV č. XXXX O. č. XXXX k.ú. P. (ďalej len ako "pozemky") na odporcov v 1. až 3. rade, ako aj vrátenia podielu vo výške ?-ica k týmto nehnuteľnostiam.

Vychádzajúc z obsahu týchto návrhov ich súd posúdil o návrh na určenie neplatnosti kúpnych zmlúv a súčasne návrh na určenie vlastníctva k predmetným pozemkom v podiele ?. úč. z celku. Keďže ide o určovacie žaloby v zmysle ust. § 80 písm. c/ Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len ako "O.s.p."), súd sa na prvom mieste zaoberal tým, či na žiadanom určení má navrhovateľka naliehavý právny záujem.

Pokiaľ ide o určenie neplatnosti kúpnych zmlúv, súd dospel k záveru, že navrhovateľka na určení ich neplatnosti naliehavý právny záujem nemá, a to z dôvodu, že podaným návrhom sa súčasne domáha vlastníctva určenia spoluvlastníctva k pozemkom, ktoré boli predmetom napadnutých zmlúv. Na základe uvedeného sa súd, v rámci rozhodovania o určení vlastníctva, musí nevyhnutne predbežne vyporiadať s otázkou platnosti, resp. neplatnosti zmlúv, keďže je zrejmé, že navrhovateľka spochybňuje platnosť predmetných zmlúv z dôvodu, že sa považuje za spoluvlastníčku pozemkov, ktoré boli predmetom zmluvy. Ide o typickú prejudiciálnu otázku, pri ktorej súd nemôže rozhodnutie o tejto otázke pojať do výroku rozhodnutia. Inak povedané, ak súd v tomto konaní rieši otázku, či navrhovateľke patria v ?-ici pozemky, bude sa v rámci rozhodovania o tomto návrhu zaoberať aj otázkou platnosti, či neplatnosti zmlúv, ktorými sporné pozemky nadobudli odporcovia v 1. až 3. rade a navrhovateľka tak nemá naliehavý právny záujem na tom, aby o tejto otázke súd rozhodol osobitným výrokom. Podľa rozsudku NS SR č.k. 3 Cdo 98/2004 naliehavý právny záujem na určení neplatnosti kúpnej zmluvy, ktorej predmetom je nehnuteľnosť, nie je daným, ak táto právna otázka má povahu predbežnej otázky vo vzťahu k existencii vlastníckeho práva. Ďalej súd poukazuje na to, že z hľadiska merita veci nemožno návrh navrhovateľky na určenie neplatnosti kúpnych zmlúv prejednať aj z dôvodu neúplného okruhu účastníkov konania. Navrhovateľka ako účastníkov konania označila len kupujúcich z predmetných zmlúv, a to ako odporcov v 1. až 3. rade. Ako účastníčku konania neoznačila aj druhú zmluvnú stranu - predávajúcu z kúpnych zmlúv E. H.. Pred nedostatok naliehavého právneho záujmu a neúplný okruh účastníkov konania, súd návrh navrhovateľky, ktorým sa domáhala prešetrovania právoplatnosti kúpnych zmlúv, zamietol.

Pokiaľ ide o určenie spoluvlastníctva k pozemkom, súd dospel k záveru, že navrhovateľka má na určení, že je vlastníčkou pozemkov v podiele ?-ica, naliehavý právny záujem, pretože pozemky, ku ktorým žiada určiť spoluvlastníctvo sú v katastri nehnuteľností zapísané na iné osoby než na ňu, a to práve na odporcov v 1. až 3. rade, čím je daná ich pasívna legitímácia v spore. Ohľadne existencie naliehavého právneho záujmu súd vychádza z ustálenej súdnej judikatúry, príkladmo z rozhodnutia NS SR č.k. 4 Cdo 173/2006, v ktorom sa konštatuje, že ak sa žalobca domáha určenia, že je vlastníkom nehnuteľnosti, pri ktorej je v katastri nehnuteľností zapísaný ako vlastníka niekto iný, má vo vzťahu k tejto osobe nepochybne naliehavý právny záujem na požadovanom určení.

Vzhľadom na existenciu naliehavého právneho záujmu na určení, že navrhovateľka je vlastníčkou ?-ice pozemkov, sa súd zaoberal týmto návrhom aj z hľadiska jeho vecnej opodstatnenosti, pričom dospel k záveru, že návrh je nedôvodný.

Z dokazovania vykonaného v konaní vyplýva, že pozemky zapísané v komasačnom hárku č. 0142 k.ú. P., ktoré boli vykomasované pre S.R. H., odkúpil od jeho synov S. O. S. otec navrhovateľky K. H., a to predloženými kúpnopredajnými zmluvami. Tvrdila to v konaní 5C 567/95 a tvrdí to i v tomto

konaní navrhovateľka a zhodne sa vyjadril i jej brat Ján (viď žalobný návrh v konaní tunajšieho súdu č.k. 5C 567/95). Takisto sestra navrhovateľky a S. H., nar. XX.XX.XXXX, O. D., vo svojom vyjadrení zo dňa 09.06.2003 uviedla, že jej otec kúpil kúpnopredajnými zmluvami z roku 1947-1950 pozemky z komasačného hárku 0142, ktoré riadne vyplatil, takže im ako deťom patrí po otcovi každému rovnakou čiastkou a túto svoju čiastku dáva svojej sestre K. Z. (navrhovateľke). Vyjadrenie sa nachádza na č.l. 110 spisu tunajšieho súdu č.k. D 1019/93. Odporca v 1. rade síce poukazoval na neurčitosť predmetu zmlúv, teda chýbajúceho bližšieho vymedzenia pozemkov, ktorých sa zmluvy týkali, avšak i zo samotných jeho vyjadrení, ako aj vyjadrení jeho manželky - odporkyne v 2. rade vyplýva, že predmetné pozemky chodievali kosiť a robili tam rodičia odporkyne v 2. rade (odporkyňa v 2. rade je dcérou S. H., nar. 21.02.1928 - brata navrhovateľky) a pozemky mali patriť ich otcovi a svokrovi v jednej osobe. V takomto prípade však nevysvetlili, na základe akého titulu pozemky zapísané v komasačnom hárku č. 0142 užíval ich otec a svokor v jednej osobe, ak to neboli predmetné kúpnopredajné zmluvy. K. H. zomrel 12.03.1971 a zanechal po sebe štyri deti: synov T. H. a S. H., nar. XX.XX.XXXX, navrhovateľku a O. D.. Pozemky z komasačného hárku č. 0142 k.ú. P. v rámci dedičského konania prejednané neboli (spis tunajšieho súdu č.k. D 1019/93). Z vykonaného dokazovania súčasne vyplýva, že otec navrhovateľky aj pozemky z komasačného hárku držal a užíval, čo nakoniec uviedol vo svojej žalobe v konaní 5C 567/95 i brat navrhovateľky S. H., nar. XX.XX.XXXX. Možno potom konštatovať, že i v prípade, ak K. H. nenadobudol vlastníctvo k pozemkom z komasačného hárku 0142 na základe predmetných kúpnopredajných zmlúv, mohol ich nadobudnúť titulom vydržania, keď uvedené zmluvy boli spôsobilými titulmi k vyvolaniu presvedčenia, že tieto pozemky mu patria a keďže zomrel v roku 1971 bola splnená i desaťročná vydržacia doba pre vydržanie podľa § 115 a nasl. zákona č. 141/1950 Zb. (tzv. Stredný občiansky zákonník). Zhodne so záverom, ktorý už vyslovil tunajší súd v konaní č.k. 5C 567/95 súd konštatuje aj v tomto konaní, že sa javí ako vysoko pravdepodobné, že pozemky z komasačného hárku č. 0142 boli ku dňu smrti poručiteľa K. H. v jeho vlastníctve. Tento záver však automaticky neznamená, že navrhovateľka je (len na základe tejto skutočnosti) spoluvlastníčkou sporných pozemkov, a to v podiele ?-ica účasti z celku. Ak je nejaká vec vo vlastníctve zomrelej osoby podľa údajov katastra alebo podľa rozhodnutia súdu (žiadnym súdnym výrokom nebolo doposiaľ určené, že sporné pozemky patria do dedičstva po poručiteľovi K. H.), musí byť táto vec prejednaná v dedičskom konaní a nemožno žiadať priznať vlastníctvo len s poukazom na právne nástupníctvo žalobou podľa § 80 písm. c/ O.s.p.. Takýto postup súdna prax pripúšťa len výnimočne, a to v prípade, že poručiteľ po sebe zanechal jediného dediča. Navrhovateľka však nie je jedinou zákonnou dedičkou K. H.. Navrhovateľke sa v konaní nepodarilo preukázať, že by predmetné pozemky nadobudla vydržaním, koniec koncov to ani netvrdila, keď svoje vlastnícke právo odvodzovala od vlastníctva svojho otca ako jeho dedička. Možno uzavrieť, že v tomto konaní nebolo vykonaným dokazovaním zistené nič také, čo by mohlo zmeniť závery tunajšieho súdu z roku 1997, podľa ktorých navrhovateľka nespĺnila podmienky pre vydanie osvedčenia o vydržaní. Zjednodušene povedané v tomto konaní sa v podstate riešili tie isté skutočnosti ako v konaní č.k. 5C 567/95, len s tým rozdielom, že v konaní č. 5C 567/97 išlo o spor medzi navrhovateľkou a jej bratom a v tomto konaní navrhovateľka iniciovala spor voči osobám, ktoré sú aktuálne zapísané v katastri nehnuteľnosti ako vlastníci pozemkov, pôvodne zapísaných v komasačnom hárku č. 0142. Keďže navrhovateľka neuniesla dôkazné bremeno ohľadne preukázania nadobudnutia spoluvlastníckeho práva, ktoré žiadala priznať a určiť jej vlastníctvo v zákonom, resp. vyššom dedičskom podiele po poručiteľovi K. H. v takomto konaní určiť nemožno, súd návrh ako nedôvodný zamietol.

S ohľadom na zamietnutie návrhu v celom rozsahu, vzniklo podľa ust. § 142 ods. 1 O.s.p. právo na náhradu trov konania odporcom v 1. až 3. rade. Keďže títo si žiadne trovy konania neuplatnili a ich prípadný vznik súd nemal preukázaný ani z obsahu spisu, rozhodol o trovách konania tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku

Poučenie:

P o u č e n i e: Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Dolný Kubín (§ 204 ods. 1 O.s.p.).

V odvolaní sa musí okrem všeobecných náležitostí podania stanovených v § 42 ods. 3 O.s.p. (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, jeho datovania a podpísania) uviesť, proti

ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 O. s. p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie (§ 205 ods. 3 O.s.p.).

Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

V prípade, že nebude dobrovoľne splnená povinnosť uložená týmto rozhodnutím, môže sa osoba oprávnená z rozhodnutia domáhať uspokojenia svojho nároku návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona - zák. č. 233/1995 Z.z. v znení neskorších zmien (§ 251 ods. 1 O.s.p.).